

Bygningsreglementets vejledning om legepladser mv.

1. Forord

Denne vejledning omfatter offentligt tilgængeligt legepladser mv. og redegøre for, hvordan de kan overholde bygningsreglementet 2018 (BR18), kapitel 16 om legepladser mv. Derudover redegøre vejledningen for hvornår legepladser m.v. betragtes som offentligt tilgængelige og hvordan de skal indplaceres i brand- og konstruktionsklasser.

2. Generelt

Projektering, udførelse, drift og vedligeholdelse af offentligt tilgængelige legepladser mv., skal overholde bestemmelserne i bygningsreglementet 2018, kapitel 16 om legepladser m.v.

Legepladser m.v. som beskrevet i kapitel 16 omfatter legepladsredskaber og -underlag, multisportsudstyr, motionsredskaber i det fri, skateboardbaner, parkourredskaber og lignende, der er offentligt tilgængelige.

Hvorvidt konstruktioner anvendt til leg er omfattet af kapitel 16, beror på om de kan betragtes som bebyggelse i byggelovens forstand og om de er offentlige tilgængelige. Disse begreber er forklaret nærmere i afsnit 2.1 og 2.2.

2.1. Byggelovens bebyggelsesbegreb

Byggelovens § 2, stk. 2, fastslår, at loven finder anvendelse på bygninger, mure og andre faste konstruktioner og anlæg, når anvendelsen af byggeloven er begrundet med sikkerheds- og sundhedsmæssige hensyn, som er de overordnede formål med byggeloven.

Permanente konstruktioner på legepladser (og byggelegepladser), der kan sidestilles med en bygningsmæssig bebyggelse i henhold til byggelovens § 2, stk. 2, er således også omfattet af bebyggelsesbegrebet.

De kriterier, der kan lægges vægt på, når det skal vurderes om legepladser mv. er omfattet af byggeloven er således, om de har karakter af faste konstruktioner, er af en vis størrelse og om de skal fastgøres eller nedgraves i jorden.

Grundet ovenstående vurderer Trafik- Bygge- og Boligstyrelsen f.eks., at mindre flytbare havetrampoliner, der alene benyttes til leg, ikke har karakter af bebyggelse, og derfor falder uden for byggelovens og bygningsreglementets områder. Nogle trampoliner afviger dog markant fra legepladser i både størrelse og anvendelsesmuligheder. Ved større trampoliner eller trampoliner, der i markant omfang afviger fra havetrampoliner, eller som ikke blot anvendes til leg, kan der være tale om en bygningsmæssig konstruktion omfattet af byggeloven.

Om et bestemt legeredskab er omfattet af byggeloven og bygningsreglementet, afgøres af kommunen efter en konkret vurdering.

2.2. Offentlig tilgængelighed

Legepladser mv. er omfattet af bygningsreglementets kapitel 16, hvis de er offentligt tilgængelige.

Følgende betragtes som offentligt tilgængeligt:

- Legepladsredskaber mv., hvor offentligheden i almindelighed har adgang
- Legepladsredskaber mv., hvor en ikke-begrænset kreds af personer har adgang til legepladsen
- Legepladsredskaber mv. i blandt andet offentlige skoler og børneinstitutioner, uanset om det område, hvorpå legepladsen eller -redskabet er placeret, er aflåst uden for institutionens åbningstid.

Følgende betragtes ikke som offentligt tilgængeligt:

- Legepladsredskaber mv. på aflåste arealer, hvis det alene er en afgrænset kreds af personer, der har adgang til arealet (undtagen blandt andet offentlige skoler og børneinstitutioner)
- Legepladsredskaber mv. der er beliggende på privat grund, og hvor benyttelse kun er forbeholdt og muliggjort for en grundejer eller afgrænset ejerkreds, f.eks. legepladser mv. i private haver.

Ovenstående er alene eksempler og er ikke udtømmende.

Legepladsredskaber mv., der ikke betragtes som offentligt tilgængelige skal være afgrænset på en sådan måde, at det derved er tilkendegivet ved skiltning, indhegning, aflåsning eller lignende, at de ikke er offentligt tilgængelige.

Bygningsreglementet skelner ikke mellem forskellige ejerforhold, og der skelnes således heller ikke mellem om brugerne f.eks. er boligejere eller -lejere.

En bygningsejer kan frivilligt vælge, at legepladser m.v., der ikke er offentligt tilgængelige skal følge de samme krav, som offentligt tilgængelige legepladser. Dette er dog ikke et krav. Der kan i øvrigt gælde andre regler for legepladsredskaber m.v., der ikke er offentligt tilgængelige. Disse regler kan f.eks. være direktiv 2009/48/EF om sikkerhedskrav til legetøj samt BEK 309 om Sikkerhedskrav til legetøjsprodukter.

Om et bestemt legeredskab er offentligt tilgængelige eller ej, afgøres af kommunen efter en konkret vurdering.

3. Byggesagsbehandling af legepladser mv.

Legepladser mv. omfattet af BR18, kapitel 16, er også omfattet af kravet om byggetilladelse og færdigmelding.

Såfremt der sker genanvendelse af tidligere benyttede redskaber, skal disse (såfremt de flyttes) opfylde de samme krav som nye legeredskaber, idet der tale om en nyopførelse.

Ansøgning om byggetilladelse til legepladser mv. skal byggesagsbehandles ud fra de samme principper som andre konstruktioner. Ved ansøgning om byggetilladelse skal ansøgningen indeholde de oplysninger, der er nævnt i BR18, § 10, stk. 1, hvor det er relevant. Dette kan f.eks. være oplysninger om forhold vedrørende kapitel 8 om byggeret og helhedsvurdering og kapitel 20 om ubebyggede arealer ved bebyggelse.

For yderligere omkring ansøgning om byggetilladelse samt byggesagsbehandling af legepladser mv. henvises der til [bygningsreglementets vejledning om byggesagsbehandling efter BR18](#).

3.1. Indplacering i konstruktionsklasse

Ved ansøgning om byggetilladelse, skal der indsendes oplysning om og dokumentation for indplacering i konstruktionsklasse, såfremt det er relevant at indplacere legepladsen mv. i en konstruktionsklasse. Dette er ofte relevant, når der er konstruktionsmæssige forhold at tage stilling til i forhold til sikkerhed. Det afhænger dog altid af en konkret vurdering fra sag til sag.

Det fremgår også af BR18, § 489, stk. 4, at visse legepladsredskaber er undtaget for indplacering i konstruktionsklasse. For yderligere henvises der til afsnit 3.1.1.

Det kan være nødvendigt at vurdere de enkelte legepladsredskaber på legepladsen hver for sig, i forhold til indplaceringen. Såfremt ansøger ikke vurderer, at det er relevant at indplacere hele eller dele af legepladsen mv. i en konstruktionsklasse, skal dette oplyses og begrundes i ansøgningen om byggetilladelsen.

Hvis det er relevant at indplacere legepladsen mv. i en konstruktionsklasse, skal indplaceringen følge § BR18, kapitel 26 om konstruktionsklasser. Indplacering i en konstruktionsklasse afhænger af konstruktionens kompleksitet og konsekvensklasse (CC), samt erfaringen med konstruktionstypen.

I visse tilfælde kan der være legepladser mv., som på grund af deres udformning eller anvendelse ikke kan indplaceres i en konstruktionsklasse selvom legepladsen mv. i sin helhed skal indplaceres. I disse tilfælde skal legepladsen mv. i stedet vurderes ud fra § 489, stk. 5.

Hvis legepladser mv. bliver indplaceret i en konstruktionsklasse, eller vurderes efter § 489, stk. 5, vil dette medføre krav til statisk dokumentation.

Såfremt legepladser mv. indplaceres i konstruktionsklasse 2-4 skal der tilknyttes en certificeret statiker, jf. BR18 § 16.

For yderligere henvises der til [bygningsreglementets vejledning om indplacering i konstruktionsklasser](#).

3.1.1. Legepladser mv., der er undtaget for indplacering i konstruktionsklasse

Legepladser mv. kan være undtaget fra indplacering i konstruktionsklasse efter § 489, stk. 1, hvilket fremgår af § 489, stk. 4. Her fremgår det, at mindre legepladsredskaber og -underlag, multisportsudstyr, motionsredskaber i det fri, skateboardbaner og lignede er undtaget fra indplacering i en konstruktionsklasse, hvis udformningen udføres i henhold til §§ 359-363, og når udformningen eller anvendelsen ikke medfører en risiko for personskade ved et svigt. Andre mindre legepladsredskaber er tillige undtaget fra indplacering i konstruktionsklasse, hvis udformningen eller anvendelsen ikke medfører en risiko for personskade ved et svigt.

Hvorvidt der *ikke* medføres en risiko for personskade ved svigt, kan bl.a. afhænge af følgende faktorer:

- Der er ikke risiko for nedfald af materialer ovenfra ved svigt.
- Der er ikke risiko for at komme i klemme ved svigt.
- Der er ikke risiko for at vind eller andre belastninger påvirker stabiliteten.
- Legepladsredskabet har en tilpas fri faldhøjde ved svigt.

Ovenstående liste er eksempler og er ikke udtømmende.

I forhold til fri faldhøjde, betragtes et legepladsredskab med en fri faldhøjde på højst 1,0 meter ikke som en risiko for personskade. Ved "mindre legepladsredskaber" nævnt i § 489, stk. 4, forstås ligeledes legepladsredskaber med en fri faldhøjde på højst 1 meter. Den fri faldhøjde er den største lodrette afstand til stødområdet nedenunder fra de flader hvortil der opmuntres adgang.

3.2. Indplacering i brandklasse

Ved ansøgning om byggetilladelse, skal der også indsendes oplysning om og dokumentation for indplacering i brandklasse, såfremt det er relevant at indplacere legepladsen mv. i en brandklasse. Dette er ofte relevant, når der er brandmæssige forhold at tage stilling til i forhold til sikkerhed. Det afhænger dog altid af en konkret vurdering fra sag til sag.

Det fremgår også af BR18, § 493, stk. 3, at visse legepladsredskaber er undtaget for indplacering i brandklasse. For yderligere henvises der til afsnit 3.2.1.

Det kan være nødvendigt at vurdere de enkelte legepladsredskaber på legepladsen hver for sig, i forhold til indplaceringen. Såfremt ansøger ikke vurderer, at det er relevant at indplacere legepladsen mv. i en brandklasse, skal dette oplyses og begrundes i ansøgningen om byggetilladelsen.

Hvis det er relevant at indplacere legepladsen mv. i en brandklasse, skal indplaceringen følge § BR18, kapitel 27 om brandklasser. Indplacering i brandklasse afhænger af byggeriets risikoklasse og den valgte metode for dokumentation af brandsikkerheden.

I visse tilfælde kan der være legepladser mv., som på grund af deres udformning eller anvendelse ikke kan indplaceres i en brandklasse i en brandklasse selvom legepladsen mv. i sin helhed skal indplaceres i en brandklasse. I disse tilfælde skal legepladsen mv. i stedet vurderes ud fra § 493, stk. 4.

For legepladser mv. forligger der ikke præ-accepterede løsninger som metode for dokumentation af brandsikkerheden, og derfor kan legepladser ikke indplaceres i brandklasse 1 og 2. Legepladsudstyr kan således indplaceres i brandklasse 3 eller 4, eller blive vurderet ud fra § 493, stk. 4 i stedet for.

Hvis legepladser mv. bliver indplaceret i en brandklasse, eller vurderes efter § 493, stk. 4, vil dette medføre krav til brandteknisk dokumentation.

Såfremt legepladser mv. indplaceres i konstruktionsklasse 2-4 skal der tilknyttes en certificeret brandrådgiver, jf. BR18, § 20.

For yderligere henvises der til [bygningsreglementets vejledning til indplacering i brandklasse](#).

3.2.1. Legepladser mv., der er undtaget for indplacering i brandklasse

Legepladser mv. kan være undtaget fra indplacering i brandklasse efter § 493, stk. 1, hvilket fremgår af § 493, stk. 3. Her fremgår det, at legepladsredskaber og -underlag, multisportsudstyr, motionsredskaber i det fri, skateboardbaner og lignede er undtaget fra indplacering i en brandklasse, hvis udformningen eller anvendelsen ikke medfører en uacceptabel risiko for personskade i tilfælde af brand.

Hvorvidt der *ikke* medføres en uacceptabel risiko for personskade, kan bl.a. afhænge af følgende faktorer:

- Materialet har en lav brandbelastning.
- Der er overskuelige flugtforhold
- Legepladsredskabet er placeret udendørs.

Ovenstående liste er eksempler, og er ikke udtømmende.

Flugtvejene kan være uoverskuelige, hvis legepladsen mv. f.eks. er udformet fuldstændig lukket, udformet som en form for labyrint, eller på anden vis er udformet med langt til nærmeste udgang, eller uden direkte adgang til det fri. Flugtvejene kan også være uoverskuelige, hvis det er besværligt at komme ned fra eller væk fra legepladsredskabet.

Såfremt legepladsredskabet f.eks. placeres indendørs kan dette medføre en uacceptabel risiko for personskade, hvis der kan opstå kritiske forhold i bygningen inden det er muligt for alle at forlade legepladsen.

4. Sikkerhedskrav og adgangsforhold for legepladser mv.

Det fremgår af bygningsreglementet 2018, kap. 16, § 358, at Projektering, udførelse, drift og vedligehold af legepladsredskaber og -underlag, multisportsudstyr, motionsredskaber i det fri, skateboardbaner og lignede, der er offentligt tilgængelige, skal ske, så der opnås tilfredsstillende

Standarderne der henvises til i bygningsreglementet 2018, kap. 16 om legepladser mv. angiver de specifikationer, som skal opfyldes, for i videst muligt omfang at beskytte mod den risiko, der kan være forbundet med, at personer benytter forskellige typer af legepladser mv. Forskellige former for risici kan i f.eks. være snorefælder, hovedklemfælder, huller samt manglende stabilitet og faldunderlag.

Bygningsreglementet 2018, kap. 16, § 358, beskriver det overordnede sikkerhedsniveau, mens §§ 359 - 363 henviser til standarder med generelle og specifikke sikkerhedskrav for forskellige typer af legepladser mv.

Hvis der i et område opstilles flere typer legepladsredskaber m.v. vil de skrappeste krav være gældende.

Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN) har desuden udarbejdet en række tekniske rapporter, der kan benyttes som supplement til EN 1176 serien (legepladsredskaber- og underlag) samt som vejledning til indretning og risikovurdering af placering af legepladser mv., og vejledning til tilgængelige legepladser for børn med funktionsnedsættelse (se nedenfor).

Derudover indeholder DS-håndbog 105:2012 en række retningslinjer for planlægning af et tilgængeligt udemiljø, herunder adgangsforhold til legepladser.

DS/CEN/TR
16879:2016
-
Placering
af
legeplads-
og
andre
fritidsfaciliteter
-
Rådgivning
om
metoder
til
placering
og
adskillelse

Denne tekniske rapport giver råd om placering og mulige metoder til adskillelse mellem rekreative faciliteter, der benyttes af forskellige aldersgrupper og har forskellige risikoniveauer.

Køb standarden her >

DS/CEN/TR
16467:2013
-
Legepladsudstyr
tilgængeligt
for
alle
børn

Denne tekniske rapport indeholder guidelines til at udforme legeområder der giver børn med forskellige niveauer af funktionsnedsættelse mulighed for at lege selvstændigt og med passende niveauer af udfordringer og risici

Køb standarden her: [Køb standarden her:](#) >

DS/CEN/TR
16598:2014
-
Samling
af
rationaler
for
EN
1176
-
Krav

Denne tekniske rapport indeholder rationaler bag EN 1176 serien, der har til formål, at undgå situationer, hvor et barn på grund af sin alder, evne eller udviklingsstadium ikke er i stand til at forstå en risiko på legepladser mv.

Køb standarden her [Køb standarden her](#) >

Denne tekniske rapport indeholder svar på anmodninger om fortolkninger vedrørende forståelsen af EN 1176 serien.

Køb standarden her [Køb standarden her](#) >

Denne håndbog indeholder bl.a. information og eksempler på adgangsforhold til legepladser.

Køb håndbogen her [Køb håndbogen her](#) >

5. Drift, kontrol og vedligehold

Det fremgår af bygningsreglementet 2018, kap. 16, § 367, at drift, kontrol og vedligehold af offentlige tilgængelig legepladsredskaber og –underlag, motionsredskaber i det fri, skateboardbaner og lignende skal ske, så de til enhver tid overholder de relevante bestemmelser i §§ 358-365.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer at vedligeholde og reparere sine legepladser mv., så de til enhver tid opfylder bygningsreglementets krav og, at der dermed er en tilfredsstillende sikkerhed mod personskader, jf. byggeloven § 17.

Ejeren bør foranledige, at der bliver udført en rutinemæssig visuel inspektion på dagligt eller ugentligt basis eller efter behov, samt en driftinspektion med et mellemrum på 1-3 måneder. Ejeren bør dernæst foranledige, at der bliver udført årlig hovedinspektion af en certificeret legepladsinspektør eller anden kompetent person. Der bør blandt andet testes for halsklem- hovedklem- og snorefælder i forbindelse med årlig hovedinspektion. Endelig bør stabilitet og underlag kontrolleres i forbindelse med både drifts og årlig hovedinspektion.

I forbindelse med vedligehold bør mekaniske dele som for eksempel bolte, beslag og skruer undersøges og efterspændes, dernæst bør beskadiget dele repareres eller udskiftes og bevægelige dele smøres efter behov. Opmærksomheden bør i øvrigt henledes på producentens anvisninger vedrørende drift, inspektion og vedligehold.